

Egzamin termin I
TI (xx. 06. 20xx)

Odpowiedzi do zadań zamkniętych – wpisywać w zaznaczone pola. Odpowiedzi do zadań otwartych – wpisywać w miejscach pod pytaniami. Brudnopisy nie będą oceniane !!

Imię i nazwisko							Grupa	
Ocena z zaliczenia z ćwiczeń								
1	2	3	4	5	6	Σ	Ocena:	

ZADANIE 1. Prawa Maxwella, fala elektromagnetyczna.

- a) Prawo Maxwella dla próżni mówiące, że zmiana strumienia pola magnetycznego powoduje powstanie wirowego pola elektrycznego to:

A. $\oint \vec{E} \circ d\vec{s} = \frac{Q}{\epsilon_0}$ B. $\mu_0 \epsilon_0 \frac{d\Phi_E}{dt} = -\oint \vec{B} \circ d\vec{l}$ C. $\frac{d\Phi_B}{dt} = -\oint \vec{E} \circ d\vec{l}$ D. $\oint \vec{B} \circ d\vec{l} = \mu_0 i$

1 pkt

- b) Dopasuj opis do następującego prawa Maxwella: $\vec{\nabla} \times \vec{B} = \mu_0 \epsilon_0 \frac{\partial \vec{E}}{\partial t}$

- A. Zmiana pola elektrycznego powoduje powstanie wirowego pola magnetycznego.
B. zmiana pola magnetycznego wywołuje wirowe pole elektryczne.
C. Prądowi elektrycznemu zawsze towarzyszy wirowe pole magnetyczne.
D. Wirowe pole magnetyczne jest bezźródłowe.

1 pkt

- c) Podaj równania falowe fali elektromagnetycznej w próżni:

dla pola elektrycznego

2 pkt

dla pola magnetycznego

- d) Podaj związek prędkości fazowej tej fali w próżni i w ośrodku ze stałymi μ , μ_0 , ϵ , i ϵ_0 oraz zdefiniuj bezwzględny współczynnik załamania ośrodka.

$c =$ $v =$ $n =$

3 pkt

- e) Stosunek amplitud $\frac{E_0}{B_0}$ dla płaskiej fali elektromagnetycznej wynosi:

A. $\frac{k}{\omega}$ B. $\frac{\omega}{k}$ C. $\frac{1}{\mu_0 \epsilon_0}$ D. $\mu_0 \epsilon_0$

1 pkt

ZADANIE 2. Energia atomu wodoru w stanie podstawowym wynosi $E_1 = -13,6$ eV, ładunek elektronu wynosi $e = 1,6 \cdot 10^{-19}$ C, stała Plancka $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ Js, prędkość światła $c = 3 \cdot 10^8$ m/s. Atom, podczas przejścia z poziomu 4 na 2 emituje światło widzialne.

- a) Wartość energii emitowanej podczas tego przejścia wynosi:

A. $\Delta E = \frac{3}{16} E_1 = 2,55 J$ B. $\Delta E = -\frac{3}{16} E_1 = 2,55 J$
C. $\Delta E = \frac{3}{16} E_1 = -4,08 \cdot 10^{-19} J$ D. $\Delta E = -\frac{3}{16} E_1 = 4,08 \cdot 10^{-19} J$

1 pkt

b) Długość emitowanej w wyniku powyższego przejścia, fali światła widzialnego wynosi:

- A. 205 nm   B. $0,488 \cdot 10^{-6}$ m   C. 780 nm   D. $0,128 \cdot 10^{-6}$ m

1 pkt

Wiązka emitowanego przez atom światła pada na dwie szczeliny znajdujące się w odległości $L = 1,5$ m od ekranu na którym powstają prążki interferencyjne. Odległość drugiego jasnego prążka od prążka zerowego wynosi $y = 2,5$ cm.

c) Odległość między szczelinami d powiązana jest z długością fali λ zależnością:

- A. $\lambda = \frac{d}{2} \sin \alpha$ B. $\lambda = d \sin \alpha$ C. $\frac{\lambda}{2} = d \sin \alpha$ D. $\lambda = \frac{d}{3} \sin \alpha$

1 pkt

d) Odległość d między szczelinami wynosi:

- A. 5,85 μ m   B. 58,5 μ m   C. 1,709 μ m   D. 17,09 μ m

1 pkt

ZADANIE 3. Czas obserwacji w laboratorium cząstki zwanej mionem, poruszającej się z szybkością $v = 0,5c$ wynosi 2,3 μ s.

a) Podaj równanie na czas życia tej cząstki Δt_0 mierzony w układzie związanym z cząstką. Objasnij użyte symbole.

2 pkt
----

b) Czas życia spoczywającej cząsteczki Δt_0 (czas własny) wynosi około:

- A. 0,44 ns   B. 1,78 ms   C. 2 μ s   D. 2,6 μ s

1 pkt

c) Długość drogi przebytej przez cząstkę zmierzona w laboratorium wynosi:

- A. 66 km   B. 261 mm   C. 267 cm   D. 345 m

1 pkt

ZADANIE 4. Przez ośrodek sprężysty przechodzi fala poprzeczna o amplitudzie 0,5 cm i częstotliwości 500 Hz. Prędkość fazowa fali w tym ośrodku wynosi 314 m/s.

a) Oblicz częstość kołową fali, liczbę falową i zapisz liczbowo równanie tej fali.

$$\omega = \quad k = \quad y(x,t) =$$

3 pkt
----

b) Napisz ogólne równanie różniczkowe ruchu fali rozchodzącej się w kierunku x (równanie falowe).

1 pkt
----

c) Cząsteczki ośrodka, w którym rozchodzi się ta fala drgają zgodnie z równaniem:

$$y(t) =$$

1 pkt
----

d) Maksymalna prędkość u_{max} drgań cząsteczek ośrodka wynosi :

$$u_{max} =$$

1 pkt
----

e) Oblicz odległość dwóch punktów fali, dla których różnica faz wynosi 60° .

2 pkt

ZADANIE 5. Dany jest elektron swobodny o masie m , wektorze falowym k i energii E .

a) Podaj wzory opisujące związki:

pędu i wektora falowego

1 pkt

energii tego elektronu z wektorem falowym

1 pkt

b) Podaj definicję (wzór) masy efektywnej m^* elektronu.

1 pkt

ZADANIE 6. Wózek o masie 200 kg jedzie po poziomych szynach z szybkością 1 m/s..

a) W pewnej chwili na wózek poruszający się z szybkością 1 m/s spada z szybkością 1 m/s worek z piaskiem o masie 50 kg. Szybkość wózka z chłopcem będzie równa:

A. 0,6 m/s   B. 0,8 m/s   C. 1,0 m/s   D. 1,25 m/s

1 pkt

b) Jeżeli współczynnik tarcia kinetycznego pomiędzy wózkiem a podłożem wynosi 0,04 to tocząc się z workiem z piaskiem, wózek przebędzie odległość:

A. 0,04 m   B. 400 m   C. 0,8 m   D. 10 m

1 pkt

c) Jeżeli na jadący wózek, worek zostałby wrzucony z szybkością 2 m/s z tyłu wózka to wówczas szybkość wózka z workiem wynosiłaby:

A. 3 m/s   B. 1,5 m/s   C. 1,4 m/s   D. 1,2 m/s

1 pkt

d) W przypadku gdyby worek zostałby wrzucony z szybkością 2 m/s z przodu wózka to wówczas prędkość wózka z workiem z piaskiem wynosiłaby:

A. -1,0 m/s   B. -0,2 m/s   C. 0,4 m/s   D. 0,8 m/s

1 pkt

ZADANIE 7. Nienaładowany kondensator o pojemności C , łączymy szeregowo z opornikiem R do baterii o SEM ε .

a) Napisz wzory na elementarną zmianę:

i) energii źródła ε oddającego ładunek dq $\Delta E_{zr} =$

ii) ciepła Joula-Lenza na oporniku R $\Delta E_R =$

iii) energii ładowanego kondensatora C . $\Delta E_C =$

3 pkt

b) Na podstawie punktu a), wychodząc z zasady zachowania energii, wyprowadź II prawo Kirchhoffa dla obwodu RC.

3 pkt

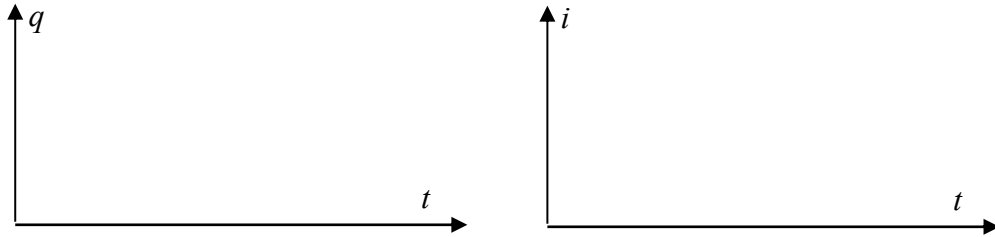
c) Podaj wzory opisujące zależność ładunku kondensatora i prądu w obwodzie od czasu:

$$q(t)=$$

$$\text{oraz } i(t)=$$

2 pkt

d) Zrób odpowiednie wykresy $q(t)$ oraz $I(t)$

2 pkt

ZADANIE 8. a) Poprawne sformułowanie prawa Gaussa to:

A. $\oint \vec{B} \circ d\vec{l} = \mu_0 j$

B. $\oint \vec{g} \circ d\vec{l} = 0$

C. $\oint \vec{g} \circ d\vec{S} = -4\pi Gm$

D. $\frac{d}{dt} \oint \vec{B} \circ d\vec{S} = -\varepsilon$

1 pkt

b) Zapisz związek pomiędzy potencjałem a natężeniem pola grawitacyjnego:

1 pkt

c) Zapisz związek pomiędzy energią potencjalną a siłą:

1 pkt

d) Dany jest nieskończenie długi metalowy walec o promieniu R , o gęstości d . Wewnątrz walca, zależność natężenia pola grawitacyjnego od odległości od środka walca jest dana wzorem:

A. $g_w = 0$

B. $g_w = \frac{d \cdot r}{2\varepsilon_0}$

C. $g_w = 2\pi G r d$

D. $g_w = -\frac{d}{4\pi G}$

1 pkt

e) Na zewnątrz walca ta zależność dana jest wzorem:

A. $g_z = 0$

B. $E_z = \frac{dR^3}{4\pi G_0 r^2}$

C. $g_z = \frac{d}{2\pi GR}$

D. $g_z = \frac{2\pi GR^2}{r}$

1 pkt